

w Instytucie Zoologii PAN w Warszawie". Wszystkie referaty będą opublikowane w Bulletin de la Société Entomologique de France w 1983 r. 7 lipca wieczorem w ratuszu odbyło się przyjęcie wydane dla uczestników kongresu przez mera Paryża, J. Chiraca.

W czasie trwania kongresu zorganizowano giełdę wydawnictw entomologicznych zarówno najnowszych, jak i archiwalnych, oraz pokazy zbiorów motyli i chrząszczy.

9 lipca był ostatnim dniem kongresu. Organizatorzy prac w poszczególnych grupach wygłosili krótkie sprawozdania. Następnym punktem programu były życzenia i prezentacja planów na przyszłość. Zgłoszono propozycję organizowania następnych kongresów entomologów francuskojęzycznych w odstępach czteroletnich. Gotowość zorganizowania kongresu w 1986 r. zgłosili przedstawiciele Kanady i Mauritiusa. Obie kandydatury zostały przyjęte, jednakże decyzja, gdzie odbędzie się następny kongres zostanie podjęta w terminie późniejszym. Następnie prof. R. Paulian podziękował wszystkim za udział w zjeździe i ogłosił Pierwszy Międzynarodowy Kongres Entomologów Francuskojęzycznych za zakończony.

Po zakończeniu kongresu zaplanowano jeszcze cztery wycieczki: 10 lipca do Lasu Fontainebleau, 10-14 lipca w rejon Larrau w Pirenejach i do Lasu Guil w Wysokich Alpach oraz 10-18 lipca na Wybrzeże Kości Słoniowej.

Stanisław Głogowski

XII Sympozjum Międzynarodowej Grupy Badawczej IWGO „Ostrinia nubilalis”

Piszczany (Czechosłowacja), 12 - 17 IX 1982 r.

W dniach 12 - 17 IX 1982 r. odbyło się XII Sympozjum Międzynarodowej Grupy Badawczej IWGO „Ostrinia nubilalis”. Zostało ono przygotowane przez Czechosłowacki Komitet Organizacyjny, któremu przewodniczył dr inż. Albin Piovarci z Instytutu Badawczego Kukurydzy (VUK) w Trnawie. Obrady odbywały się w sali konferencyjnej domu wypoczynkowego „VAH” pracowników rolnictwa w miejscowości uzdrowskiej Piszczany.

Międzynarodowa Grupa Badawcza „Ostrinia nubilalis” istnieje 14 lat i skupia przedstawicieli z 15 krajów Europy, Ameryki Płn. i Azji pracujących nad omacnicą prosowianką. Członkowie grupy zajmują się przede wszystkim badaniami odporności linii wsobnych i mieszańców kukurydzy na tego szkodnika w różnych warunkach ekologicznych poszczególnych krajów. Oprócz tego tematem badań są inne zagadnienia, jak: rośliny żywicielskie omacnicy, reakcja samców na sztuczne feromony płciowe, parazytoidy. Z przebadanych linii utworzono dotychczas dwie tolerancyjne odmiany syntetyczne kukurydzy, a w 1983 r. utworzona będzie trzecia odmiana. Z odmian tych wyprowadzane są aktualnie odporne na omacnicę linie wsobne kukurydzy.

Grupa IWGO została założona w 1968 r. w Moskwie w czasie XIII Międzynarodowego Kongresu Entomologicznego. Dotychczasowe sympozja robocze odbyły się w następujących krajach: Austria (1969 — Wiedeń), Jugosławia (1970 — Belgrad), Francja (1971 — Bordeaux), Węgry (1972 — Martonvasar), Jugosławia (1973 — Zagrzeb), USA i Kanada (1974 — St. Paul i St. Jean), ZSRR (1975 — Leningrad), Hiszpania (1976 — Madryt), Polska (1977 — Wrocław), Włochy (1978 — Bergamo),

Austria (1980 — Wiedeń). W 1981 r. IWGO została uznana jako oficjalna grupa badawcza pod auspicjami IOBC (International Organization for Biological Control of Noxious Animals and Plants). Grupa wydaje biuletyn informacyjny „IWGO-Newsletter” ukazujący się dwa razy w roku.

Uczestników obrad przywitani dyrektor Instytutu Badawczego Kukurydzy w Trnawie (Výskumný Ústav Kukurice, Trnava) doc. dr inż. J. Húska oraz dyrektor Instytutu Doświadczalnej Fitopatologii i Entomologii Centrum Biologii i Ekologii Słowackiej Akademii Nauk w Iwance nad Dunajem (Ústav experimentálnej fytopatológie CBEV SAV, Ivanka pri Dunaji) doc. dr inż. A. Huba. Otwarcia sympozjum dokonał prezydent IWGO, prof. dr H. C. Chiang (USA).

W czasie obrad przedpołudniowych pierwszego dnia sympozjum wygłoszono następujące referaty ogólne: „Znaczenie i uprawa kukurydzy w Czechosłowacji” — doc. J. Húska (Trnava), „Hodowla kukurydzy w Czechosłowacji” — dr A. Piovarci (Trnava), „Szkodniki kukurydzy i ich zwalczanie w Czechosłowacji” — dr J. Longauerová i dr K. Simko (Ivanka pri Dunaji) i „Najnowsze wyniki badań nad omacnicą prosowianką oraz 14 lat IWGO” — prof. H. C. Chiang (St. Paul).

Obecnie w Czechosłowacji w uprawie na ziarno kukurydza zajmuje prawie 200 tys. ha, a produkcja wynosi ponad 700 tys. ton. Produkcja na ziarno zlokalizowana jest głównie w Słowacji, tutaj też utworzono (w Trnawie, w 1962 r.) Instytut Badawczy Kukurydzy będący wiodącym ośrodkiem hodowli tej rośliny w całej Czechosłowacji.

Ze szkodników żerujących na nadziemnych częściach rośliny największe znaczenie ma w Słowacji omacnica prosowianka, następnie wektory wirusów — mszyce i skoczki, w poszczególnych latach znaczenie mają też gąsienice niektórych *Noctuidae*, głównie *Scotia sagetum* D. et Sch., *S. exclamationis* L., *S. ypsilon* Hufn. Ze szkodników podziemnej części roślin, ziarna i wschodzących roślin oprócz wymienionych gąsienic z rodziny sówkowatych znaczenie mają larwy chrząszczy z rodzajów: *Agriotes*, *Corymbites*, *Athous*, *Melanotus*, *Lacon*. Dominują przedstawiciele rodzaju *Agriotes*, spośród którego zidentyfikowano 12 gatunków z dominującym *Agriotes brevis* Cand., stanowiący 75% populacji rodzaju *Agriotes*. Do szkodników wschodów i młodych roślin należą w Słowacji śmietki z gatunkami *Hylemya coarctata* Fall. i *H. olatura* Meig., chrząszcze z rodzajów *Phyllotreta* i *Chaetocnema* z dominującymi gatunkami *Phyllotreta vittula* Redt. i *Chaetocnema aridula* Gyll. Duże znaczenie dla młodych roślin w fazie od dwóch do ośmiu liści ma ploniarka zbożówka — *Oscinella frit* L. Atakuje ona kukurydzę w Słowacji szczególnie w latach, gdy po siewie następuje okres chłodnej pogody, powodujący wolne wschody i rozwój roślin w początkowych fazach.

W czasie obrad popołudniowych (przewodniczył prof. H. C. Chiang) członkowie grupy przedstawili referaty z badań nad omacnicą prosowianką, nie wchodzących do programu IWGO. Niżej podpisani przedstawili dwa referaty. Jeden dotyczył dynamiki lotu omacnicy prosowianki w łanie kukurydzy w Polsce (dane wieloletnie), a drugi badań nad reakcją samców omacnicy prosowianki na różne kombinacje izomerów geometrycznych Z:E feromonów płciowych omacnicy. Ogółem przedstawiono w tej części sympozjum 12 referatów z 8 krajów. Streszczenia tych referatów będą opublikowane w najbliższym numerze biuletynu „IWGO-Newsletter” (vol. 3, nr 2, 1982), a ich pełne teksty w pracach Instytutu Badawczego Kukurydzy w Trnawie (Vedecke Práce Vyskumného Ústavu Kukurice v Trnave) w 1983 r.

Całe przedpołudnie drugiego dnia obrad (przewodniczył prof. Cz. Kania) poświęcone było sprawozdaniom z badań IWGO za lata 1981-1982. Przedstawili je przedstawiciele poszczególnych krajów, realizujący zadania wynikające z międzynarodowo-

wego podziału pracy. Po południu zwiedzono Instytut Badawczy Kukurydzy w Trnawie oraz Spółdzielnię Produkcyjną Voderady specjalizującą się w produkcji kukurydzy.

W trzecim dniu sympozjum (przewodniczył inż. H. Berger) omówiono program badań IWGO na lata 1983 - 1984. W związku z przewidywanym w 1983 r. odejściem na emeryturę prezydenta IWGO (prof. dr H. C. Chiang, Katedra Entomologii Uniwersytetu Minnesota w St. Paul USA) i rezygnacją z tego stanowiska, nowym prezydentem IWGO na 6 lat wybrany został dr Pierre Anglade (dyrektor Stacji Zoologii Rolniczej INRA, Pont-de-la-Maye, Bordeaux, Francja). Profesora H. C. Chianga wybrano honorowym prezydentem IWGO.

Następne dwa dni poświęcone były terenowym wyjazdom studyjnym. W pierwszym dniu zwiedzono region uprawy winorośli, zapoznając się także z produkcją wina w Zjednoczonej Spółdzielni Produkcyjnej Pezinok. Znaczną część czasu poświęcono na zwiedzanie Instytutu Doświadczalnej Fitopatologii i Entomologii w Iwance nad Dunajem. Zwiedzono również stolicę Słowacji, Bratysławę, oraz manufakturę ceramiczną „Majolika” w miejscowości Modra.

W drugim dniu wyjazdów zwiedzono arboretum Słowackiej Akademii Nauk w miejscowości Młyniany, Słowackie Muzeum Rolnicze w Nitrze (w bieżącym roku obchodziło ono 60-lecie swego istnienia) oraz zabytki Nitry. W godzinach popołudniowych uczestnicy sympozjum zwiedzali Uniwersytet Rolniczy w Nitrze, odbyli spotkanie z Dziekanem Wydziału Rolniczego oraz uczestniczyli w dyskusji w katedrach Hodowli Roślin i Ochrony Roślin. Następnie zapoznano się z organizacją Wystawy Rolniczej „Agrokompleks-82” oraz wzięto udział w dyskusji rolniczej (połączonej z pokazem krótkometrażowych filmów rolniczych) w dyrekcji Agrokompleksu.

Końcowe posiedzenie robocze sympozjum IWGO-82 zakończone przyjęciem protokołu i wniosków odbyło się w motelu „Certova Pec” w podgórskiej miejscowości turystycznej Radosina koło Piszczan. Postanowiono, że następne XIII Sympozjum odbędzie się w 1984 r. we Francji. Zaproponowano, aby XIV Sympozjum odbyło się w Chińskiej Republice Ludowej. Koordynatorem badań na najbliższe dwa lata będzie dr A. Piovarci. Czechosłowacja zajmie się też publikacją wyników badań IWGO. Stałym edytorem „IWGO-Newsletter” został ponownie inż. H. Berger z Austrii.

Czesław Kania, Marian Myślicki

Zjazd entomologów NRD

Lipsk, 22 - 24 X 1982 r.

Odpowiednikiem Polskiego Towarzystwa Entomologicznego jest w NRD grupa robocza „entomologia” przy stowarzyszeniu „Przyroda i Środowisko”, które, podobnie jak inne naukowe towarzystwa, działa pod auspicjami Kulturbund der DDR („Zrzeszenie Kulturalne NRD”).

Obrady plenarne pierwszego dnia konferencji poprzedzone były giełdą entomologiczną, podczas której entomologowie, głównie młodzi amatorzy, prezentowali swoje zbiory i wymieniali owady.

Zebranie otworzył przewodniczący grupy „entomologia”, doc. Bernhard Klaus-